Eotriceratops

Eotriceratops ("Raná třírohá tvář") byl rod obřího ceratopsidního (rohatého) dinosaura, formálně popsaného v roce 2007 ze souvrství Horseshoe Canyon v Albertě (Kanada).

Obsah

Historie a popis

Rozměry

Reference

Literatura

Externí odkazy

Eotriceratops

Stratigrafický výskyt: Svrchní křída, asi před 68,8 miliony let

Eotriceratops xerinsularis

Vědecká klasifikace

Říše	živočichové (Animalia)
Kmen	strunatci (Chordata)
Třída	plazi (Sauropsida)
Nadřád	dinosauři (Dinosauria)
Řád	ptakopánví (Ornithischia)
Podřád	Cerapoda
Infrařád	ceratopsové (Ceratopsia)
Nadčeleď	Ceratopsoidea
Čeleď	Ceratopsidae
Podčeleď	Ceratopsinae
Tribus	Triceratopsini
Rod	***Eotriceratops*** Wu *et al.*, 2007

Druhy

- ***E. xerinsularis*** Wu *et al.*, 2007

Některá data mohou pocházet z datové položky.

Historie a popis

Druh *Eotriceratops xerinsularis* byl formálně popsán na základě znovuobjevených fosilií, původně zkoumaných již v roce 1910 paleontologem Barnumem Brownem (který nechal silně erodovanou a fragmentovanou fosilii nakonec na místě a nepokoušel se o její vykopání a rekonstrukci). Bezmála o století později byla původní Browenova lokalita dohledána a fosilie byly vykopány. Pio dobu několika let pak probíhala rekonstrukce obří lebky, fragmentované na množství menších kousků. Jediným známým druhem je typový *E. xerinsularis*, popsaný týmem paleontologů v roce 2007.

Eotriceratops žil na konci křídového období (věk maastricht, asi před 68,8 milionu let) a byl tak zhruba o 2 miliony let starší než jeho slavnější příbuzný *Triceratops*.[1] Zajímavé je, že u báze jednoho rohu byly zachovány otvory, vypadající jako stopy po kousnutí dravým dinosaurem. Jediný známý exemplář dinosaura tedy mohl být kořistí nebo zdechlinou, ze které ještě před jejím zakrytím ukusovali velcí predátoři (nejspíš tyranosauridi).

Rozměry

Mezi jeho nejzajímavější parametry tohoto druhu patří jeho obrovská lebka, dlouhá podle autorů popisu až kolem 3 metrů[2]. Na základě tohoto rozměru by celková délka těla mohla dosáhnout odhadem asi 9 metrů, čímž by byl *Eotriceratops* jedním z největších známých ceratopsidů vůbec.[3] Podle badatele Gregoryho S.

Paula dosahoval *Eotriceratops* délky kolem 8,5 metru a hmotnosti až 10 000 kilogramů.[4] Nadočnicové rohy tohoto dinosaura dosahovaly délky kolem 80 cm, což vzhledem k vcelkové délce lebky není mnoho (u triceratopsů jsou nejdelší známé nadočnicové rohy dlouhé kolem 115 cm).

Eotriceratops měl pravděpodobně nejdelší známou lebku mezi všemi rohatými dinosaury (a tím i suchozemskými živočichy vůbec). Při třímetrové délce velikostně překonávala lebky příbuzných druhů ceratopsidů, jako byl *Torosaurus latus* (2,77 m), *Titanoceratops ouranos* (2,65 m), *Triceratops horridus* (2,5 m) nebo *Pentaceratops sternbergii* (2,3 m).[5]

Reference

1. David A. Eberth & Sandra L. Kamo (2019). High-precision U-Pb CA-ID-TIMS dating and chronostratigraphy of the dinosaur-rich Horseshoe Canyon Formation (Upper Cretaceous, Campanian–Maastrichtian), Red Deer River valley, Alberta, Canada. (https://www.nrcresearchpress.com/doi/abs/10.1139/cjes-2019-0019#.XaClZ1VKjX4) *Canadian Journal of Earth Sciences (advance online publication).* doi: https://doi.org/10.1139/cjes-2019-0019
2. https://dinosaurusblog.com/2015/09/21/dinosauri-velikostni-rekordmani/
3. Holtz, Thomas R., Jr.; Rey, Luis V. (2007). *Dinosaurs: The Most Complete, Up-to-Date Encyclopedia for Dinosaur Lovers of All Ages* (Aktualizovaný internetový dodatek (http://www.geol.umd.edu/~tholtz/dinoappendix/HoltzappendixWinter2011.pdf), str. 51). New York: Random House. ISBN 978-0-375-82419-7.
4. Paul, G. S. (2010). *The Princeton Field Guide to Dinosaurs*. Princeton University Press, str. 265 (anglicky)
5. SOCHA, Vladimír. **Dinosauři s nejdelší lebkou**. *OSEL.cz* [online]. 23. dubna 2020. Dostupné online (http://www.osel.cz/11139-dinosauri-s-nejdelsi-lebkou.html). (česky)

Literatura

- Wu, X-C., Brinkman, D. B., Eberth, D. A., and Braman, D. R. (2007). "A new ceratopsid dinosaur (Ornithischia) from the uppermost Horseshoe Canyon Formation (upper Maastrichtian), Alberta, Canada." *Canadian Journal of Earth Science*, **44**(9): 1243–1265.

Externí odkazy

- SOCHA, Vladimír. ***Eotriceratops xerinsularis***. *OSEL.cz* [online]. 16. dubna 2018. Dostupné online (http://www.osel.cz/9866-eotriceratops-xerinsularis.html). (česky)

Citováno z „https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Eotriceratops&oldid=18873340“

Stránka byla naposledy editována 26. 7. 2020 v 13:52.

Text je dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora – Zachovejte licenci, případně za dalších podmínek. Podrobnosti naleznete na stránce Podmínky užití.